

KRYTERIA OCENY DOWODU Z OPINII BIEGŁEGO
W ORZECZNICTWIE SĄDÓW POWSZECHNYCH I SĄDU NAJWYŻSZEGO

S t r e s z c z e n i e

Dowód z opinii biegłego znajduje zastosowanie zarówno w postępowaniu cywilnym, jak i karnym. Służy poznaniu prawdy, ale tworzy też realne trudności zarówno z dopuszczeniem, jak i oceną dowodów dostarczanych przez biegłych, którzy w oparciu o posiadaną specjalistyczną wiedzę i skomplikowane, nowe metody badawcze, wydają opinie. Organy wymiaru sprawiedliwości powinny posiadać umiejętność analizy wskazanych opinii, a w szczególności dysponować „narzędziami” do oceny ich wartości. Nadal wyzwaniem pozostają opinie biegłych oparte na nowych technikach badawczych. Stąd istnieje konieczność stworzenia, wzorem prawa amerykańskiego, przejrzystych kryteriów oceny takiej opinii biegłego i ujednoczenia standardów, aby ułatwić skorzystanie z niej w procesie orzekania i postuluje się doprecyzowanych i spójnych kryteriów, które musiałaby spełnić nowa, wcześniej nie stosowana metoda badawcza. Umożliwi to zabezpieczenie wymiaru sprawiedliwości przed pseudonaukowymi dowodami i wymusi wypracowanie właściwego systemu doboru biegłych, gwarantującego rzetelność i wysoki poziom wykonanych badań i sporządzonej na tej podstawie opinii.

Słowa kluczowe: dowód naukowy, ekspertyza, judykatura, dowody w postępowaniu cywilnym i karnym.

CRITERIA OF EVALUATION OF EXPERT EVIDENCE
IN THE JURISPRUDENCE OF COURTS AND THE SUPREME COURT

S u m m a r y

The expert evidence is very useful and important both in civil and criminal procedure. It helps to knowledge of the truth, but it also creates real difficulties for both the admission and assessment of the evidence provided by the experts who, drawing upon the expertise and complex, new research methods, provide opinions. Judges should have the ability to analyze indicated opinion, especially, they should have the “tools” to assess their value. It is still the challenge to evaluate the expert opinions that are based on new research techniques. Hence there is a need to create a model of American law transparent criteria for evaluating the expert's opinion and unification of standards to facilitate the use of it in the process of adjudication and calls for a further specified and consistent criteria that would have to meet the new, not previously used test method. This will enable the protection of justice against not scientific evidence and force to develop an appropriate system of selection of experts, guaranteeing reliability and high level of testing carried out and drawn up on the basis of the opinion.

Key words: scientific proof, expertise, judicature, the evidence in civil and criminal proceedings.